

Patiëntenkring Groningen

Wat is het doel van de Patiëntenkring?

Helemaal in het begin, toen de Patiëntenkring een groep mensen was die graag een antroposofisch arts wilde in Groningen was dat het doel: zorgen dat er een antroposofisch arts komt in Groningen. Toen dat gerealiseerd was werd het doel de praktijk mogelijk maken, in stand houden en ondersteunen.

In het begin moesten alle kosten opgebracht worden door de deelnemende leden. De ondersteuning – administratie, assistentie, boekhouding, cursussen, informatie en voorlichting geven, nieuwsbrieven verzenden, schoonmaak gebeurde door vrijwilligers vanuit de Patiëntenkring: immateriële bijdragen.

Na verloop van tijd kon de eerste huisarts (Jaap Blom) zich vestigen. Daardoor was het mogelijk dat mensen als ziekenfonds- of particulier patiënt ingeschreven werden. Langzamerhand kwam er verandering in de activiteiten van de Patiëntenkring en de materiële en immateriële bijdragen van de leden.

In 1993 bleek het noodzakelijk dat de Patiëntenkring een rechtslichaam werd – om te voorkomen dat de toenmalige penningmeester persoonlijk op zou draaien voor bepaalde kosten. Dat is toen de Vereniging Patiëntenkring Groningen geworden. Het in de statuten verwoorde doel van de vereniging is: bevordering van de antroposofische geneeskunst in Groningen.

De Stichting ter Bevordering van de Anthroposofische Geneeskunst, opgericht in 1980, heeft dezelfde doelstelling. Stichting en Patiëntenkring verschillen in de activiteiten en middelen waarmee zij het doel willen bereiken.

Het *doel* van de Patiëntenkring is in wezen niet veranderd: bevorderen van de antroposofische gezondheidszorg in Groningen. Wellicht zou je kunnen zeggen dat er een verschuiving heeft plaats gevonden van "antroposofische gezondheidszorg in Groningen" naar "Therapeuticum Lemminkäinen". Voor een deel is dat ook verwoord in de Missie en Visie van Therapeuticum Lemminkäinen.

Activiteiten van de Patiëntenkring

In de activiteiten is in de loop der jaren nogal wat verandering gekomen. Dat heeft veel te maken met de ontwikkeling van pioniersfase naar professionele organisatie.

In het begin vormde de groep die het initiatief nam "de werkvloer". Zij deden samen alles (behalve de patiëntenzorg), overlegden wekelijks of tweewekelijks over de gang van zaken. Uiteraard waren er wisselingen in de groep en splitsten zich functies af (assistentes, schoonmaak, redactie *Klein Hoefblad*, cursuswerkgroep, verzorging van de bloemen). Ook bij verbouwingen waren vaak vrijwilligers actief.

Nadat de Maatschap en de Stichting gevormd waren, werden de overleggen waarin iedereen over alles (mee-)besliste wat minder. Op een bepaald moment is er een werkgroep van patiënten ontstaan die tweewekelijks vergaderde. Enkele keren per jaar was er een groter overleg met Maatschap en Stichting.

Het aantal zorgverleners breidde zich uit (ritmische massage, euritmie, kunstzinnige therapie, later badtherapie en psychotherapie) en er kwam een gediplomeerd doktersassistente die tegelijk de medische administratie verzorgde (Marthe Schoenmaker), eerst als vrijwilliger, later in een betaalde functie. Voor de vaste functies is nu geen enkele vrijwilliger meer actief.

Vanaf het moment dat binnen het Therapeuticum de interne organisatie vorm begon te krijgen, is de betrokkenheid van de Patiëntenkring bij de dagelijkse gang van zaken sterk verminderd. Op beleidsniveau wordt wel naar samenwerking gestreefd. Daarvoor zijn onder meer de overleggen met

Maatschap bedoeld. Uitgangspunt is dat het bestuur van de Patiëntenkring een eigen beleid heeft (dat past binnen de Missie en Visie van het Therapeuticum).

In alle jaren heeft "Den Haag" regelmatig gezorgd voor maatregelen die een bedreiging of aantasting van de antroposofische gezondheidszorg waren. Dan waren het de actieve leden van de Patiëntenkring die actie ondernamen, patiënten informeerden, bijeenkomsten organiseerden. De Patiëntenkring heeft zich, in de persoon van Marian Osse, ingezet om bij de toenmalige ziektekostenverzekeraar de lumpsum te realiseren.

Van de patiëntenwerkgroep nam één persoon deel aan de vergaderingen van het PatiëntenPlatform Antroposofische Gezondheidszorg (later Antroposana) en regionale overleggen, vooral die overleggen die zich richtten op alternatieve en aanvullende zorg.

Activiteiten die niet meer plaatsvinden

Lange tijd was er een cursuswerkgroep die regelmatig cursussen organiseerde. Deze is een zachte dood gestorven doordat er te weinig belangstelling voor de werkgroep was, het toenmalige bestuur wilde denken over wat de cursuswerkgroep zou moeten aanbieden (en nooit met een plan of idee is gekomen) en de belangstelling om aan cursussen deel te nemen ook sterk daalde.

Jaarlijks in september was er een open dag, later open week. De organisatie daarvan is altijd een gezamenlijke activiteit geweest, maar de open week werd grotendeels gefinancierd door de Patiëntenkring. De belangstelling hiervoor was eveneens tanende. Voor het bestuur van de Patiëntenkring was dat aanleiding om deze activiteit te beëindigen omdat de kosten, omgerekend per bezoeker, te hoog waren.

Klein Hoefblad, dat in de laatste jaren vier keer per jaar aan alle leden verstuurd werd en in september naar alle bij het Therapeuticum ingeschreven patiënten, is eveneens stopgezet vanwege de kosten.

In het septembernummer van *Klein Hoefblad* werden de Open Week en de cursussen voor het najaar (als die er waren) aangekondigd. Het nummer ging naar alle ingeschreven patiënten als een zachte vorm van ledenwerving voor de Patiëntenkring.

De jaarlijkse ledenbrief in januari, in het begin één brief naar alle ingeschreven patiënten. In deze brief werden de patiënten uitgenodigd lid te worden van de Patiëntenkring. In het begin was het zo dat mensen per jaar lid werden. Dat is veranderd (ik weet niet meer wanneer) in een lidmaatschap tot wederopzegging. Vanaf dat moment werden er twee brieven verzonden, met vrijwel gelijke inhoud, dat wel. Ook het versturen van deze brief is met het argument "te duur" stopgezet. Nu krijgen alleen de leden een ledenkaart waarop gevraagd wordt opnieuw de bijdrage over te maken.

Verenigingswerkzaamheden

Dit zijn de al eerder genoemde activiteiten:

- ledenadministratie (inclusief bijhouden ontvangstledenbijdragen)
 - boekhouding (inclusief opstellen jaarstukken)
 - ledencontact (vragen over betalingen, lidmaatschap enzovoorts)
 - materiaal verzamelen voor Nieuwsbrief, Nieuwsbrief opstellen en versturen
 - bijhouden website
 - (jaarlijks) uitschrijven Algemene Ledenvergadering

Activiteiten binnen Therapeuticum

- overleg met Maatschap
 - deelname aan jaarlijkse Scholing- en Verdiepingsdag

Wat gebeurt er met het geld dat de leden bijbrengen?

Voor het jaar 2013 is dat terug te vinden in het financieel verslag dat tijdens de Algemene Ledenvergadering uitgereikt is.

Er is al jarenlang een aantal vaste uitgaven:

- huur aan de Stichting

- bijdrage aan de Drie-eenheidskas (aan deze kas dragen ook Maatschap en [indirect] de Stichting bij. Uit deze kas worden zaken betaald die niet onder praktijkvoering vallen zoals: koffie en thee voor de wachtkamer, de binnentuin, seizoenetafel en bloemen in het Therapeuticum, Lief-en-Leed, enzovoorts)
- bijdrage aan de Scholingsdag (voor alle medewerkers, vrijwilligers, bestuursleden van Stichting en Patiëntenkring)
- Zorgbijdrage.

De antroposofische zorg die het Therapeuticum verleent, kan niet (volledig) betaald worden uit de ontvangsten van zorgverzekeraars en declaraties. De zorgbijdrage van de Patiëntenkring maakt een aantal extra's mogelijk. Hierbij valt te denken aan:

- Therapeutenoverleg
- gemiddeld langere spreekuurtijd bij de huisartsen
- Scholingsdag

Incidentele uitgaven

In de afgelopen jaren heeft de Patiëntenkring de start van een aantal therapieën mogelijk gemaakt door een eenmalige betaling van een bedrag buiten de Zorgbijdrage om, bijvoorbeeld

- euritmie
- psychotherapie
- ritmische massage

Er is eveneens meebetaald aan de scholing tot antroposofisch arts van Susanne Karwowski.